

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-10-18/2013
P/13/136

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/136–Lokalizacja inwestycji na obszarach objętych ochroną przyrody w województwie podlaskim.	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku.	
Kontroler	Piotr Żukowski – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87300 z dnia 11 grudnia 2013 r. [Dowód: akta kontroli, str. 1-2]	
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Gródek, ul. A i G Chodkiewiczów 2, 16-040 Gródek (dalej zwany „Urzędem”).	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesław Kulesza - Wójt Gminy Gródek ¹ .	[Dowód: akta kontroli, str. 3-5]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie² działalność organów Gminy Gródek w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego oraz przestrzegania wymagań ochrony przyrody w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gródek³ i w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego⁴.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocena negatywna wynika z:

- objęcia stosunkowo niewielkiej części obszarów Gminy Gródek (0,18%) ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- nieprzeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Gródek, nieoceniań postępów w opracowywaniu planów miejscowych i nieopracowywania wieloletnich programów ich sporządzania, co skutkowało brakiem oceny aktualności studium i planów miejscowych,
- nieuwzględnienia w studium czterech (z 9) obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody oraz aktualnych uwarunkowań wynikających z położenia na terenie Gminy Gródek obszarów Natura 2000, tj., „Ostoja Knyszyńskiej” i „Puszczy Knyszyńskiej” oraz rezerwatów przyrody „Jezioro Wiejki” i „Rabinówka”,
- nieuwzględnienia w obowiązujących miejscowych planach aktualnych ograniczeń wynikających z ustanowienia obszarów chronionych, takich jak: Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi”, obszarów Natura 2000, tj., „Ostoja Knyszyńskiej” i „Puszczy Knyszyńskiej” oraz rezerwatów przyrody „Jezioro Wiejki” i „Rabinówka”,
- nieprowadzenia rejestrów wniosków o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- niepublikowania na stronie BIP Urzędu ogłoszeń o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu przestrzennego zagospodarowania i zmiany studium wraz z ogłoszeniem o wyłożeniu projektu planu i zmian studium do publicznego wglądu.

Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, należy ocenić wydawanie przez Wójta Gminy Gródek decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia odnoszących się

¹ Od 27 października 2002 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gródek przyjęte uchwałą nr XXXVI/212/02 Rady Gminy Gródek z dnia 28 czerwca 2002 r., zwane dalej „studium”.

⁴ Kontrolą objęto lata 2010-2013.

do obszarów objętych ochroną przyrody.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie wymogów zapewnienia ładu przestrzennego i wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

Powierzchnia Gminy Gródek wynosi 43.060 ha. Na jej terenie znajduje się 9 obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody określonymi w art. 6 ust. 1 pkt 2-6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁵, tj.:

- istniejący od 1990 roku Rezerwat Przyrody „Las Cieliczański”, którego granice i przedmiot ochrony ustalone zostały zarządzeniem Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 25 czerwca 1990 r.⁶,
- istniejący od 1999 roku Rezerwat Przyrody „Chomontowszczyzna”, którego granice i przedmiot ochrony ustalone zostały zarządzeniem Nr 28/99 Wojewody Podlaskiego z dnia 10 sierpnia 1999 r.⁷,
- utworzony w 2005 roku Rezerwat Przyrody „Jezioro Wiejki”, którego granice, cel i przedmiot ochrony określone zostały w zarządzeniu Nr 66/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 2 grudnia 2005 r.⁸,
- istniejący od 2005 roku Rezerwat Przyrody „Rabinówka”, którego granice i przedmiot ochrony ustalone zostały zarządzeniem Nr 67/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 2 grudnia 2005 r.⁹,
- utworzony w 1988 roku¹⁰ Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, którego granice i przedmiot ochrony ustalone zostały w rozporządzeniu Nr 3/98 Wojewody Podlaskiego z dnia 31 sierpnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego¹¹,
- utworzony w 1986 roku¹² Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie”, którego granice, cel i przedmiot ochrony zostały określone w rozporządzeniu Nr 7/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r.¹³,
- utworzony w 1986 roku¹⁴ Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi”, którego granice, cel i przedmiot ochrony zostały określone w rozporządzeniu Nr 7/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r.¹⁵,
- istniejący od 2004 roku obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” którego granice i przedmiot ochrony ustalone zostały rozporządzeniem Ministra Środowiska z 21 lipca 2004 r.¹⁶,
- zgłoszony w ramach „Shadow List” Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska” (kod obszaru PLH200006),¹⁷
- 25 pomników przyrody w postaci głazów narzutowych i drzew.

Obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody określonymi w art. 6 ust. 1 pkt 2-5

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o ochronie przyrody”.

⁶ MP Nr 31, poz. 248.

⁷ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 26, poz. 411.

⁸ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 257, poz. 2898.

⁹ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 257, poz. 2899.

¹⁰ Uchwała Nr XXVI/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 24 maja 1988 r. (Dz. Urz. WB Nr 9, poz. 94).

¹¹ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 10, poz. 47 ze zm.

¹² Uchwała Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. (Dz. Urz. WB Nr 12, poz. 128).

¹³ Rozporządzenie w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 54, poz. 721 ze zm.).

¹⁴ Uchwała Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. (Dz. Urz. WB Nr 12, poz. 128).

¹⁵ Rozporządzenie w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Narwi" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 54, poz. 722 ze zm.).

¹⁶ Dz. U. Nr 229, poz. 2313.

¹⁷ Obszar spełnia kryteria jako obszar Natura 2000 i został zgłoszony do KE przez organizacje pozarządowe na tzw. Shadow List, która została zaakceptowana przez Komisję Europejską 10 stycznia 2011 r. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej dla wszystkich tych obszarów należy stosować postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia lub planu na obszar Natura 2000 i należy uzyskać zezwolenie wojewody zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr. 92 póź. 880).

ustawy o ochronie przyrody obejmują około 39.062 ha, tj. 90,71% powierzchni Gminy Gródek. [Dowód: akta kontroli, str. 41-44]

Studium obowiązujące z 28 czerwca 2002 r. obejmuje cały obszar Gminy Gródek. W studium, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 9 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹⁸ określono pięć (z 9) znajdujących się na terenie Gminy obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody: Rezerwaty Przyrody: „Las Cieliczański” i „Chomotowszczyzna”, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego, Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórze Sokólskie” oraz wszystkie pomniki przyrody.

[Dowód: akta kontroli, str. 72 -74,86]

W studium wskazano, iż obowiązek opracowania miejscowego planu przestrzennego zagospodarowania dotyczy obszaru Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego, który ma ustanowiony plan ochrony rozporządzeniem Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 stycznia 2001 roku¹⁹. Wskazano, iż na terenach predysponowanych pod różnego rodzaju zagospodarowania powinno być utrzymane dotychczasowe użytkowanie gruntów, a plany miejscowe powinny być sporządzane: w miarę pojawiających się możliwości inwestycyjnych gminy i inwestorów oraz w związku z koniecznością przeznaczenia terenów rolnych na cele nierolnicze. W studium założono, iż zasady organizacji struktur przestrzennych poszczególnych jednostek osadniczych (położonych na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej) powinny być określane miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem:

a) utrzymania istniejącego podziału na tereny siedliskowe, rolne i leśne oraz tradycyjnego układu zabudowy łącznie z kontynuacją regionalnych form oraz tradycji konstrukcyjnych i materiałowych w nowej zabudowie na terenie wsi Borki i Zasady;

b) możliwości kształtowania struktury przestrzennej jednostek osadniczych na zasadach zrównoważonego rozwoju oraz dopuszczenie adaptacji istniejącej zabudowy zagrodowej na cele turystyczno-usługowe i budownictwa letniskowego dla wsi Downiewo, Kołodno, Królowy Most, Przechody, Józefowo, Królowe Stojło, Nowosiółki, Piłatowszczyzna, Podzałuki, Radunin i Sofipol. Wskazano, iż pod zabudowę przeznaczone będą przede wszystkim działki niezabudowane leżące w granicach zwartej zabudowy wsi.

[Dowód: akta kontroli, str. 79 - 85]

W okresie objętym kontrolą dokonano jednej zmiany w studium, którą przyjęto uchwałą Rady Gminy Gródek z 28 czerwca 2011 r.²⁰. Zmiana studium obejmowała teren działki o nr ew. 118 położonej na gruntach wsi Załuki (z przeznaczeniem pod zabudowę pensjonatową z usługami zdrowia i opieki społecznej). Analiza prac nad zmianą w studium wykazała między innymi, że:

- Rada Gminy Gródek 19 stycznia 2010 r.²¹ podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do zmiany studium,
- zgodnie z art. 46 pkt 1, art. 53 i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko²² w uzgodnionym zakresie sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko, która uzyskała pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (dalej: „RDOŚ”) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku (dalej: „PPIS”),
- w części studium podlegającej zmianie określono obszary ochrony przyrody oraz uwzględniono uwarunkowania wynikające z ich położenia, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; wskazano m.in, iż „przeznacza się działkę nr ew. 118 w Załukach pod zabudowę pensjonatową z usługami zdrowia i opieki społecznej, wykorzystując

¹⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”.

¹⁹ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 31, poz. 548.

²⁰ Uchwała nr VIII/66/11.

²¹ Uchwała nr XXXVII/288/10 Rady Gminy Gródek z 31 sierpnia 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia jednostkowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Gródek.

²² Dz. U. z 2013 r, poz. 1232 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku”.

w tym celu cenny krajobrazowo i przyrodniczo obszar Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej: w strefie C3 – określonej w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej jako obszar osadniczo – rolny o umiarkowanym rozwoju oraz częściowo w strefie D – dolin rzecznych, w sposób nie kolizyjny z otoczeniem i środowiskiem przyrodniczym”,

- uzyskano niezbędne uzgodnienia i opinie, w tym m.in. RDOŚ i PPIS, co było zgodne z przepisami art. 11 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- stosownie do przepisów art. 11 pkt 1, 10 i 11 cytowanej ustawy zapewniono udział społeczeństwa w postępowaniu, poprzez ogłoszenie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, wyłożenie projektu zmiany studium do publicznego wglądu i zorganizowanie dyskusji publicznej nad przyjętymi w tym projekcie rozwiązaniami,
- stosownie do przepisów art. 55 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko i opinie organów zostały uwzględnione w projekcie studium,
- przedstawiono Wojewodzie Podlaskiemu uchwałę o przyjęciu studium wraz z załącznikami oraz dokumentacją prac planistycznych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawnymi,
- koszty sporządzenia studium pokryto z budżetu gminy, stosownie do przepisu art. 13 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

[Dowód: akta kontroli, str.104-112, 113 - 115]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2007 – 2013 nie dokonywano i nie przedstawiano Radzie Gminy Gródek analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Gródek. Nie oceniano postępów w opracowywaniu planów miejscowych i nie opracowano wieloletnich programów ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. Zgodnie z art. 32 ust. 1 - 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymienione analizy powinny być dokonywane co najmniej raz w czasie kadencji Rady, począwszy od 12 listopada 2006 r. do 12 listopada 2010 r. i od 21 listopada 2010 r. do 21 listopada 2014 r. Na skutek braku tych działań nie dokonywano oceny aktualności studium, a Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie aktualności studium i planów miejscowych. Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „w związku ze zmianami kadrowymi na samodzielnym stanowisku ds. budownictwa i gospodarki komunalnej doszło do zaniechania przygotowania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w nawiązaniu do ustaleń studium w poprzedniej kadencji Rady Gminy. W obecnej kadencji, trwającej do 21 listopada 2014 r., analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy będzie niezwłocznie przygotowana i przedstawiona Radzie Gminy wraz z projektem uchwały w sprawie aktualności studium i planów miejscowych”. [Dowód: akta kontroli, str. 46 – 70, 120]
2. Studium, jako akt o charakterze planistycznym było nieaktualne. W tym dokumencie, mimo wymogu wynikającego z przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 i pkt 9 oraz ust. 2 pkt 3 w związku z art. 32 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
  - nie uwzględniono aktualnych uwarunkowań wynikających z położenia na terenie Gminy Gródek Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi”, w tym na przykład obowiązującego od 5 października 2004 r. zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych²³,
  - nie określono czterech z 9 znajdujących się na terenie Gminy Gródek obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody na terenie Gminy Gródek, tj.: Rezerwatu Przyrody „Jezioro Wiejki” i „Rabinówka” oraz Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska”, Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska”, utworzonych po uchwaleniu studium oraz uwarunkowań wynikających z ich występowania na terenie Gminy.

[Dowód: akta kontroli, str. 71 - 85]

²³ Zakaz został wprowadzony § 1 rozporządzenia nr 15/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 września 2004 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi” (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 142, poz. 1896 i 1898). Zakaz ten został utrzymany w rozporządzeniu nr 9/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie chronionego krajobrazu „Dolina Narwi”.

Podstawową przyczyną powstania tej nieprawidłowości był brak aktualizacji obowiązującego studium.

Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „Przyczyną nieprawidłowości jest brak aktualizacji studium z chwilą utworzenia podanych obszarów chronionych. Przy najbliższej aktualizacji powyższe ustalenia zostaną uwzględnione”.

[Dowód: akta kontroli, str. 361 - 362]

3. Na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Gródek nie umieszczono:

- ogłoszenia z dnia 29 października 2010 roku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium, określającego formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących zmiany studium,
- ogłoszenia z dnia 31 marca 2011 roku o wyłożeniu projektu zmian studium do publicznego wglądu i terminie dyskusji publicznej nad przyjętymi w tym dokumencie rozwiązaniami, co stanowiło naruszenie przepisów art. 8 ust 3 w zw. z art. 6 ust 1, pkt 1 lit. b ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej²⁴ „udostępnianiu podlega informacja publiczna, w szczególności o projektowaniu aktów normatywnych”. Informatyk Urzędu Gminy Gródek wyjaśnił, iż „fakt braku ogłoszeń... w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Gródek jest wynikiem nie przekazania ich publikatorowi przez osobę prowadzącą sprawę merytorycznie”.

[Dowód: akta kontroli, str. 113 – 115,116]

4. Wbrew przepisom art. 55 ust. 3 i 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku po podjęciu uchwały Nr VIII/66/11 Rady Gminy Gródek w sprawie zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gródek nie opracowano wymaganego podsumowania i nie przekazano go wraz ze studium właściwym organom: RDOŚ i PPIS.

[Dowód: akta kontroli, str. 113 – 115]

Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „ze względu opisaną wcześniej sytuację kadrową na samodzielnym stanowisku ds. budownictwa i gospodarki komunalnej, doszło do zaniechania obowiązków z art. 55 ust 3 i 4 ww ustawy”. [Dowód: akta kontroli, str. 123]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność organów Gminy Gródek w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego oraz przestrzegania wymagań ochrony przyrody w studium.

2. Spełnianie wymogów prawa (głównie w zakresie ochrony przyrody) przy sporządzaniu, uchwalaniu i zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 1994-2003 na terenie Gminy Gródek obowiązywał plan zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzony uchwałą Rady Gminy w Gródku nr V/27/94 z dnia 16 listopada 1994 r.²⁵, który obejmował cały jej obszar.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. na terenie Gminy Gródek obowiązywało 12 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących łączną powierzchnią 78,07 ha, tj. 018% powierzchni Gminy. [Dowód: akta kontroli, str. 86- 91]

Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „nie opracowano nowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gródek dla całego obszaru gminy, ze względu na brak wyodrębnienia w budżecie środków finansowych na ten cel. Dotychczas gmina opracowywała cząstkowe plany zagospodarowania przestrzennego, w zależności od zgłaszanych wniosków mieszkańców i z innych niezbędnych przyczyn. Około 66 % obszaru Gminy Gródek zajmują obszary leśne, które wykluczone są z terenów, na których istnieje możliwość zabudowy. W najbliższym czasie, dla pozostałego obszaru gminy zostaną podjęte działania w kierunku opracowania nowego planu zagospodarowania przestrzennego”.

[Dowód: akta kontroli, str. 361 – 362]

W okresie objętym kontrolą został uchwalony jeden miejscowy plan zagospodarowania

²⁴ Dz. U. z 2001 roku, Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.

²⁵ Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 22, poz. 120.

przestrzennego, obejmujący część wsi Gródek (działki nr ew. 2057/2, 2057/3, 2057/4 i 2057/5) z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług turystycznych. Analiza prac nad tym planem wykazała, między innymi, że:

- stosownie do art. 17 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzono i uzgodniono prognozę oddziaływania na środowisko,
- w planie określono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; określono m.in., że w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego należy respektować ustalenia zawarte w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” oraz w Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 ‘Ostoja Knyszyńska” Wymieniono różne zakazy obowiązujące na tych obszarach,
- w myśl przepisów art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody i art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu określono granice wszystkich obszarów i obiektów chronionych ustanowionych na terenie objętym planem,
- uzyskano niezbędne opinie, uzgodnienia, w tym m.in.: RDOŚ, PPIS, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku, co zgodne było z przepisem art. 17 pkt 6 lit a i b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- stosownie do przepisu art. 17 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapewniono udział społeczeństwa w postępowaniu poprzez wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu,
- w myśl przepisów art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku poddano projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez właściwe organy: RDOŚ oraz PPIS,
- zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, co zgodne było z przepisem art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku,
- stosownie do przepisów art. 55 ust 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa zostały uwzględnione w projekcie planu. [Dowód: akta kontroli, str. 124 - 144]

Do dnia zakończenia kontroli NIK nie dokonywano zmian w przyjętych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w latach 1999-2011.

[Dowód: akta kontroli, str. 86 - 91]

W Urzędzie, zgodnie z przepisem art. 31 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prowadzono rejestr miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. [Dowód: akta kontroli, str. 58- 59]

2.2. Koszty sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Gródek w wysokości 16 936,38 zł pokryto z budżet gminy. Osoba zainteresowana uchwaleniem planu (właścicielka gruntów objętych planem miejscowym) w dniu 24 stycznia 2011 r. zawarła z Gminą Gródek umowę darowizny na mocy której na konto Urzędu Gminy, wpłaciła 20 000,00 zł z przeznaczeniem „na rozwój infrastruktury Gminy Gródek”.

[Dowód: akta kontroli, str. 145 – 148]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2007 – 2013 nie dokonywano i nie przedstawiano Radzie Gminy Gródek analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Gródek. Nie oceniano postępów w opracowywaniu planów miejscowych i nie opracowano wieloletniego programu ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. Zgodnie z art. 32 ust. 1-2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymienione analizy i ocena powinny być dokonywane co najmniej raz w czasie kadencji Rady, począwszy, od 12 listopada 2006 r. do 12 listopada 2010 r. i od 21 listopada 2010 r. do 21 listopada 2014 r. Na skutek braku tych działań nie dokonywano oceny aktualności obowiązujących planów miejscowych, a Rada Gminy nie podejmowała w tej sprawie uchwał, o których stanowi art. 32 ust. 2 i 3 cytowanej ustawy. Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „działania te nie były podejmowane z uwagi na zmiany kadrowe na samodzielnym stanowisku ds. budownictwa i gospodarki komunalnej”.

Wydatki Urzędu z tytułu sporządzania projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w latach 2010-2013 wyniosły 90.571 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 46-70, 149 – 156, 370]

2. Pięć²⁶ uchwalonych w latach 1999-2002 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarach objętych ochroną przyrody było nieaktualnych, ponieważ wbrew przepisom art. 15 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 32 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 73 ust 1 pkt 1 ustawy prawo ochrony środowiska, nie uwzględniono w nich obowiązujących ograniczeń wynikających z ustanowienia obszarów chronionych, między innymi takich jak: Park Krajobrazowy Puszcza Knyszyńska im. Profesora Witolda Stawińskiego, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska” oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórze Sokólskie” w tym na przykład: likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. [Dowód: akta kontroli, str. 86 - 91]

Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, iż „ograniczenia wynikające z ustanowienia obszarów chronionych nie zostały uwzględnione we wskazanych planach miejscowych uchwalonych w latach 1999-2002, gdyż akty prawne odnośnie form ochrony przyrody (...) weszły w życie już po uchwaleniu tych planów. Ponadto Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska”(kod obszaru: PLH200006) zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. nie został wdrożony do prawa polskiego. Przy najbliższej aktualizacji planów miejscowych lub opracowywaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, restrykcje związane z obszarami ochrony przyrody zostaną w nich uwzględnione”.

[Dowód: akta kontroli, str. 361 – 362]

3. Na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Gródek nie umieszczono:
- ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu przestrzennego zagospodarowania (określającego formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących planu),
  - ogłoszenia o wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu i terminie dyskusji publicznej nad przyjętymi w tym dokumencie rozwiązaniami, co stanowiło naruszenie przepisu art. 8 ust 3 i art. 6 ust 1, pkt 1 lit. b ustawy o dostępie do informacji publicznej „udostępnianiu podlega informacja publiczna, w szczególności o projektowaniu aktów normatywnych”.

Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, iż: „faktem jest, iż obwieszczenia nie zostały umieszczone w BIP Gminny Gródek, natomiast ogłoszenia te były zgodnie z art. 17 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, poddawane do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w tut. Urzędzie i w prasie regionalnej, tj. Gazecie Wyborczej. [Dowód: akta kontroli, str. 122]

Wbrew postanowieniom art. 55 ust. 3 i 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku po podjęciu uchwały Nr VIII/68/11 Rady Gminy Gródek w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Gródek, nie opracowano wymaganego podsumowania i nie przekazano go wraz z planem właściwym organom (RDOŚ i PPIS). Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „ze względu opisaną wcześniej sytuację kadrową na samodzielnym stanowisku ds. budownictwa i gospodarki komunalnej, doszło do zaniechania obowiązków z art. 55 ust 3 i 4 ww. ustawy”. [Dowód: akta kontroli, str.123]

4. Nie prowadzono rejestru wniosków o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co było niezgodne z art. 31 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „dotychczas Urząd Gminy Gródek nie prowadził odrębnego rejestru wniosków o sporządzenie planów miejscowych, były one rejestrowane w rejestrze pism wpływających do Urzędu. Każdy w wniosków został rozpatrzony pozytywnie, wynikiem

²⁶ Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części wsi Skroblaki oraz części wsi Gródek obejmujący obszar retencyjnego zbiornika wodnego uchwalonym w 1999 roku oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego części wsi: Gródek (uchwalony w 2000 roku), Kołodnie i Załuk oraz Borkach przyjętym w 2002 roku.

czego są uchwalone plany miejscowe, które są wyszczególnione w prowadzonym rejestrze obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Rejestr wniosków o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zostanie niezwłocznie założony i będzie prowadzony na bieżąco”.

[Dowód: akta kontroli, str. 123]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie brak działań organów Gminy Gródek celem dokonania aktualizacji miejscowych planów pod kątem spełnienia wymogów prawa w zakresie ochrony przyrody.

3. Ustalanie i pobieranie opłat z tytułu wzrostu wartości nieruchomości

Opis stanu faktycznego

W uchwale Nr XX/151/08 Rady Gminy Gródek z dnia 14 listopada 2008r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego część działki Nr ew. 53/18 o pow. 10,0 ha, położonej na gruntach wsi Grzybowce w Gminie Gródek woj. podlaskie, przeznaczonej pod zabudowę mieszkalną letniskową i pensjonatową z dopuszczeniem jednorodzinnej i agroturystycznej, ustalono 30% stawkę procentową, stanowiącą podstawę ustalenia jednorazowej opłaty od wzrostu wartości nieruchomości położonych na terenie objętym planem. Urząd Gminy od podjęcia uchwały w sprawie planu otrzymał od notariuszy jeden akt notarialny dotyczące sprzedaży działki położonej na terenie objętym planem (tj. 14 czerwca 2013 roku). W celu naliczenia opłaty planistycznej w dniu 31 października 2013 r., wszczęto postępowanie administracyjne i zlecono opracowanie operatu szacunkowego. Zgodnie ze sporządzonym operatem szacunkowym wartość nieruchomości w związku z uchwaleniem planu wzrosła o 2 272 zł. Do zakończenia kontroli NIK, Wójt Gminy nie wydał w powyższej sprawie decyzji.

W uchwale Nr VIII/68/11 Rady Gminy Gródek z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek Nr ew. 2057/2, 2057/3, 2057/4 i 2057/5, położonych na gruntach wsi Gródek w Gminie Gródek, woj. podlaskie, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług turystycznych, stosownie do przepisu art. 15 ust. 2 pkt 12 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalono 20 % stawkę procentową stanowiącą podstawę ustalenia jednorazowej opłaty od wzrostu wartości nieruchomości położonych na terenie objętym planem. Urząd Gminy od podjęcia uchwały w sprawie planu otrzymał od notariuszy dwa akty notarialne dotyczące sprzedaży działek położonych na terenie objętym planem (tj. w dniu 12 czerwca 2013 r i 22 października 2013 r). W celu naliczenia opłaty planistycznej w dniu 31 października 2013 r., wszczęto postępowania administracyjne i zlecono opracowanie operatu szacunkowego. Zgodnie ze sporządzonym operatem szacunkowym wartość działek w związku z uchwaleniem planu wzrosła odpowiednio o 920 zł i 1 031 zł. Do zakończenia kontroli NIK, Wójt Gminy nie wydał w powyższej sprawie decyzji.

[Dowód: akta kontroli, str. 157 - 159]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Ustalanie warunków zabudowy w sytuacji braku planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2013 Wójt Gminy Gródek wydał ogółem 201²⁷ decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, na obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody, w tym 95 decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej, 1 zabudowy letniskowej, 65 zabudowy zagrodowej, 7 zabudowy produkcyjnej 13 zabudowy usługowej, a 20 innych obiektów. Nie wydawano decyzji dotyczących stacji benzynowych i elektrowni wiatrowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 160]

Analiza 30 (z 201)²⁸ decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na obszarach objętych różnymi formami przyrody wykazała, że wszystkie decyzje zostały

²⁷ Z wyłączeniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

²⁸ W tym: 19 dotyczących zabudowy mieszkaniowej, 3 obiektów usługowych, 3 obiektów produkcyjnych, 5 zabudowy w zabudowie zagrodowej.

wydane z zachowaniem przepisów określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. I tak:

- wszystkie decyzje były wydawane w sytuacji łącznego spełnienia warunków określonych w art. 61 ust. 1 i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- projekty decyzji zostały przygotowane przez osoby wpisane na listy samorządu zawodowego urbanistów i architektów, zgodnie z art. 60 ust. 4 ww. ustawy²⁹,
- decyzje zawierały analizę funkcji cech terenów przyległych oraz określały granice obszaru objętego analizą, zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego³⁰ oraz § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie oznaczeń i nazewnictwa stosowanych w decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy³¹,
- we wszystkich wymaganych sprawach uzyskano uzgodnienia RDOŚ, zgodnie z art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. [Dowód: akta kontroli, str. 161- 162]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość

We wszystkich 30 analizowanych sprawach, decyzje o warunkach zabudowy wydano z przekroczeniem miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³² i nie poinformowano stron postępowania, wbrew wymogom art. 36 Kpa, o przyczynach zwłoki oraz nie wskazano nowego terminu załatwienia sprawy. I tak na przykład:

- w sprawie nr B.7331-65/09/10 wniosek o ustalenie warunków zabudowy złożono 24 listopada 2009 r., a decyzję wydano 2 marca 2010 r. (po 96 dniach),
- w sprawie nr B.6730.11.2013 wniosek o ustalenie warunków zabudowy złożono 8 marca 2013 r., a decyzję wydano 6 sierpnia 2013 r. (po 149 dniach).

Wójt Gminy Gródek wyjaśnił, że „zgodnie z art. 36 § 1 Kpa, organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy w przypadku niezakończona sprawy w terminie określonym w art. 35, a więc w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej - jeżeli nie może być załatwiona w ciągu dwóch miesięcy. We wskazanych sprawach termin dwumiesięczny został przekroczony, aczkolwiek biorąc pod uwagę art. 35 § 5 Kpa, w sprawie Nr B.7331-65/09/10 czas załatwienia sprawy wyniósł 63 dni, natomiast w sprawie Nr B.6730.11.2013 decyzja została wydana po 126 dniach. Jak wyjaśnił pracownik, znaczne opóźnienie wynikało z powodu dostarczenia przez wnioskodawcę mapy niezbędnej do sporządzenia analizy przedsięwzięcia w późniejszym terminie (wniosek wpłynął w dniu 8 marca 2013 r., zaś mapa w dniu 19 kwietnia 2013 r.). Faktem jest natomiast nie dopełnienie, m.in. obowiązku wynikającego z art. 36 § 1 Kpa. Kwestia przestrzegania terminowości wydawania decyzji administracyjnych, w tym decyzji o warunkach zabudowy, była przedmiotem analizy Kierownictwa Urzędu. W dniu 19 kwietnia 2010 r. Sekretarz Gminy Pełnomocnik ds. jakości, w związku ze stwierdzoną niezgodnością w zakresie terminowości wydawania decyzji o warunkach zabudowy, złożyła wniosek o wdrożenie działań korygujących, polegających na stosowaniu w postępowaniu art. 97§ 1 pkt 4 Kpa. [Dowód: akta kontroli, str. 121 - 122]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości wydawanie przez Wójta Gminy Gródek decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu.

²⁹ Uprawnione osoby przygotowywały projekty decyzji na podstawie zawartych umów zleceń i o dzieło.

³⁰ Dz. U. Nr 164, poz. 1588.

³¹ Dz. U. Nr 164, poz. 1589.

³² Dz. U. z 2013 r., poz. 267. Ustawa zwana dalej „Kpa”.

5. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2013 do Urzędu wpłynęło 21³³ wniosków w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. We wszystkich tych sprawach dotyczących obszarów objętych ochroną przyrody prowadzono postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia zakończonych:

- w pięciu sprawach wydaniem decyzji stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- w siedmiu przypadkach wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania,
- w trzech sprawach wydaniem decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia,
- w trzech sprawach odmową wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- w trzech sprawach wnioski pozostawiono bez rozpoznania, po uprzednim wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych wniosków. [Dowód: akta kontroli, str. 192 - 230]

Analiza wszystkich 21 postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia wykazała, że były one prowadzone prawidłowo, bowiem:

- do wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dołączono wymagane dokumenty, tj. kartę informacyjną przedsięwzięcia, kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, co było zgodne z art. 74 ust 1 pkt 2 – 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku,
- w przypadku dziesięciu³⁴ przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z art. 33 ust. 1, art. 38 i art. 79 ust 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie podano do publicznej wiadomości m.in. informacje o wszczęciu postępowania, przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie, organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, możliwości składania uwag i wniosków, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią,
- w przypadku pięciu przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, wydano postanowienie dotyczące przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wszystkie postanowienia były zgodne z opiniami RDOŚ i PPIS,
- zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku wszystkie pięć ostatecznych decyzji administracyjnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko kończących postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia zostały wydane przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji analizowanych przedsięwzięć były zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. [Dowód: akta kontroli, str. 192 - 201]

W latach 2010-2013 w Urzędzie, w trybie art. 96 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, wydano 16 postanowień w sprawie nałożenia obowiązku przedłożenia właściwemu RDOŚ dokumentów w celu określenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, z tego w czterech sprawach

³³ Z wyłączeniem postępowań dotyczących lokalizacji inwestycji celu publicznego.

³⁴ W jednej sprawie odmówiono wydania decyzji z uwagi na zakazy obowiązujące na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie”.

postanowienia wydano przed wydaniem zezwolenia na usunięcie drzew.

[Dowód: akta kontroli, str. 200]

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydawanie przez Wójta Gminy Gródek decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

6. System kontroli zarządczej

Opis stanu
faktycznego

6.1. Zarządzeniem nr 94/13 z 17 stycznia 2010 r., stosownie do wymogów art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁵, ustalono sposób prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy oraz zasady jej koordynacji. Zapewniono jej funkcjonowanie w zakresie wynikającym z art. 68 ust. 2 pkt 1-6 ustawy o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli NIK, w Urzędzie m.in.:

- regulaminem organizacyjnym³⁶ określono m.in. organizację oraz zasady kierowania Urzędem, zakresy działania komórek organizacyjnych, zasady podpisywania pism i decyzji,
- zarządzeniem nr 69/12 z 8 sierpnia 2012 r. wprowadzono Kodeks Etyki Pracowników Urzędu Gminy Gródek,
- zarządzeniem nr 14/04 z 20 lutego 2004r. określono instrukcję obiegu, kontroli archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych.

[Dowód: akta kontroli, str.6 – 40, 231 – 239, 313 – 360, 364 - 369]

W latach 2010 – 2012 w Urzędzie Gminy Gródek obowiązywał system zarządzania jakością zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2009. Certyfikat ISO³⁷ Urząd otrzymał 15 lutego 2010 r. W ramach systemu jakości powołano zespół audytorów wewnętrznych, który w latach 2010 – 2013 przeprowadzał audit wewnętrzny (obejmujące 12 obszarów) oraz w oparciu o identyfikację ryzyka trzy kontrole wewnętrzne, które nie dotyczyły zakresu objętego kontrolą NIK.

6.2. W latach 2010-2013 w Urzędzie nie prowadzono kontroli zewnętrznych w zakresie objętym kontrolą NIK.

[Dowód: akta kontroli, str.240 – 312]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie opracowanie procedur dotyczących wprowadzenia w Urzędzie Gminy kontroli zarządczej. W ocenie NIK stwierdzone nieprawidłowości wskazują jednak na potrzebę przeanalizowania procedur dotyczących efektywności i skuteczności działań związanych z zapewnieniem ładu przestrzennego w Gminie oraz zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że brak aktualnego studium oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla 99,82% obszaru Gminy Gródek utrudnia racjonalne prowadzenie gospodarki przestrzennej, zwłaszcza na obszarach objętych ochroną przyrody. Sytuacja taka może doprowadzić do chaosu przestrzennego, powstawania rozproszonej zabudowy oraz do degradacji walorów przyrodniczych Gminy Gródek.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁸, wnosi o:

1. Zapewnienie zgodności obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gródek z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i 9 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

³⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o finansach publicznych”.

³⁶ Zarządzenie nr 93/13 Wójta Gminy Gródek z 14 stycznia 2013 r. w sprawie tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Gródek.

³⁷ Certyfikat ważny był do 14 lutego 2013 r.

³⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82. ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

2. W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych, dokonywanie oraz przekazywanie Radzie Gminy Gródek, co najmniej raz w czasie jej kadencji, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy, ocen w postępkach w opracowywaniu planów miejscowych oraz opracowywanie wieloletnich programów ich sporządzania, stosownie do przepisów art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
3. Podjęcie działań w celu zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w sposób zapewniający ich zgodność z przepisami art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 73 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, oraz art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie środowiska.
4. Rozważenie objęcia całego obszaru Gminy Gródek nowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
5. Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z zachowaniem terminów określonych w art. 35 Kpa, a w przypadku niezłatwienia sprawy w terminie, wskazanie stronom postępowania nowego terminu załatwienia sprawy.
6. Prowadzenie rejestru wniosków o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stosownie do przepisu art. 31 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
7. Publikowanie na stronie BIP Urzędu ogłoszeń o sporządzanych w ramach procesu projektowania i uchwalania studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
8. Sporządzanie podsumowania z prac nad studium lub miejscowym planem przestrzennego zagospodarowania i przekazywanie go RDOŚ i PPIS.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 19 lutego 2014 r.

Kontroler
Piotr Żukowski
specjalista kontroli państwowej

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTORA
Marian Minkiewicz

.....
Podpis

.....
podpis